

Den store julequiz fra Vid&Sans

Svær version, 20 spørgsmål

1. I 1939 opfandt reklamemanden Robert L. Ward Rudolf med den røde tud. Siden har mange forsøgt at gøre andre dyr populære som julemandshjælpere. Hvilket dyr er den italienske Dominique fra 1960, som Lou Monte sang om?

1. En pony, som kan stå fast på de stenede veje
2. Et æsel, som kan kravle på de stejle bjerge
3. En ged, som kan holde det tørre klima ud

2. Zwarte Piet er i de seneste år er blevet mødt med heftig kritik for at være en racistisk figur. Hvad laver Zwarte Piet?

1. Han hjælper den hollandske julemand Sinterklaas
2. Han er letzeburgernes lokale julemand
3. Han er en vestfrisisk djævel, som truer julefreden

3. For mange danskere bliver julen indledt med en tradition, som begynder den anden onsdag i november. Hvad fejrer de her?

1. Kalenderdag, hvor DR afslører titlen på sin årlige børnejulekalender
2. Mortens aften, hvor vi spiser julens første omgang and for at markere gæssenes forræderi overfor Biskop Martin af Tours
3. J-dag, hvor årets juleøl fra Tuborg siden 1990 er blevet lanceret

4. Det første juletræ i København blev i 1811 sat op af Martin Lehmann, som kendte skikken fra sin barndom i Holsten. Hvad var træet udsmykket med?

1. Tyske flag, hvilket vakte vrede under den gryende danske nationalisme
2. Legetøjstrømmer, hvilket havde børnenes store interesse
3. Levende lys, hvilket bekymrede naboerne i de brandfarlige huse

5. Johan Sebastian Bach komponerede i 1734 Juleoratoriet til brug ved julens seks gudstjenester i Thomaskirken i Leipzig. Hvad var Bachs stilling her?

1. Han var præst
2. Han var kantor
3. Han var forsanger i koret

6. Juledag 1941 crooned Bing Crosby sig for første gang igennem den sang om julen, som gik hen og blev det mest solgte singlehit i grammofonpladehistorien. Hvad hedder sangen?

1. Silent Night
2. Jingle Bells
3. White Christmas

7. Biskop Antonio Staglianos fra bispedømmet Noto på Sicilien udtalte sig i 2021 på en måde, som fik hans pr-afdeling til at bringe et dementi. Hvad talte han om?

1. Han stillede sig tvivlende overfor Jesus som en historisk person
2. Han kaldte julemanden et forbrugeristisk symbol, som skadede kristendommen
3. Han foreslog, at den katolske julemesse blev flyttet et døgn frem til midnat ved den 24. decembers begyndelse

8. Mariah Carey fik et megahit med All I want for Christmas is You. Hvem skrev det?

1. Mariah Carey og Walter Afanasieff
2. Mariah Carey og Justin Bieber
3. Michael Jackson

9. Meteorologerne opererer med begrebet hvid jul, når mindst 90% af Danmarks areal er dækket af sne juleaftensdag om eftermiddagen. Hvor tykt skal snelaget være?

1. Mindst 1 cm
2. Mindst 0,5 cm
3. Mindst 2 cm

10. Advent ligger de sidste fire søndage før den 25. december og er en forkortelse af en latinsk betegnelse, der betyder 'Herrens komme'. Hvordan er advent placeret i det kirkelige årsjul?

1. Advent er begyndelsen på kirkeåret
2. Advent markerer kirkeårets afslutning
3. Advent ligger midt i kirkeåret

11. Whamageddon er navnet på en konkurrence, hvis vindere er dem, der i længst tid undgår at høre Whams julehit 'Last Christmas' i decemberdagene op til jul. Hvad henviser navnet til (udover Wham)?

1. Udtrykket Get on with it, som betyder Kom videre
2. Et keltisk ord, der betyder Hej
- 3 Den bibelske dommedagsplads Armageddon

12. 1. Verdenskrig brød ud i august 1914. Juleaftensdag samme år døde krigshandlingerne ud på flere afsnit af fronterne mellem tyskere, englændere og franskmænd. Hvad gjorde de menige på trods af deres ledelsers ordrer?

1. Nægtede at holde fred og begyndte at skyde på hinanden igen
2. Kravlede ud af skyttegravene og mødtes
3. Lavede julefester på deres kaserner

13. Landsdækkende hvid jul er et sjældent fænomen i Danmark og kunne senest opleves i 2010. Hvor mange gange er fænomenet indtruffet siden år 1900?

1. 9 gange
2. Aldrig
3. 15 gange

14. I 1840 blev billedkunstneren Lorenz Frølich den første dansker, der lavede en tegning af Julemanden. Hvad kaldte Frølich ham?

1. Hans tyske navn Der Weihnachtsmann
2. Hans amerikanske navn Santa Claus
3. Hans engelske navn Old Nick

15. Sankt Nikolaus af Myra bliver ofte omtalt som forlæg for Julemanden på grund af de mange gode gerninger, han gjorde i begyndelsen af 300-tallet. Særligt kendt er den løsesum, han betalte for tre unge piger, så de kunne blive gift. Hvilken institution betalte han til?

1. Et kloster
2. Et bordel
3. Et fængsel

16. I 1823 udgav den amerikanske forfatter Clement Clarke Moore digtet "A Visit from St. Nicholas", hvori julemanden er en rund, glad mandsling, der flyver i en kane fyldt med gaver. Hvilke hjælpere har han her for første gang?

1. Otte flyvende, navngivne rensdyr
2. Alfer med grønne huer og spidse ører
3. Nisser i gråt tøj og træsko

17. Ordet Christmas betyder Krist-messe. Hvad betyder ordet jul?

1. Det ved vi ikke
2. Det kan henføres til det oldnordiske jotra, som betyder at tygge eller spise
3. Det er et fællesgermansk lån fra det latinsk jubilum, der betyder vildt råb

18. Gløgg, Santa Lucia og halmbukken er alle blevet elementer i den danske jul fra 1940'ernes slutning. Hvilket land er de hentet fra?

1. Tyskland
2. Italien
3. Sverige

19. Hvorfor havde den fromme sicilianske Lucia brug for at have tændte lys i en krans i sit hår, da hun omkring år 300 hjalp de forfulgte kristne?

1. Hun ønskede at vise sig som en engel, så de kristne kunne fatte tillid til hende
2. Hun gik i katakomberne med hænderne fulde af mad
3. Hun manglede sin hænder, som romerne havde hugget af hende på grund af hendes tro

20. Matthæusevangeliet beretter om de vise mænd fra Østerland, som besøgte det nyfødte Jesusbarn og tilbad det. I middelalderen blev de til de tre konger Kasper, Melchior og Balthazar. Hvor kom de fra ifølge legenden?

1. De kom fra "østerlandene" Babylon, Persien og Gupta
2. De kom fra Asien, Afrika og Europa
3. De kom fra Timbuktu, Cairo og Petra

Rigtige svar:

1. Et æsel, som kan kravle på de stejle bjerge
2. Han hjælper den hollandske julemand Sinterklaas
3. J-dag, hvor årets juleøl fra Tuborg siden 1990 er blevet lanceret
4. Levende lys, hvilket bekymrede naboerne i de brandfarlige huse
5. Han var kantor
6. White Christmas
7. Han kaldte julemanden et forbrugeristisk symbol, som skadede kristendommen
8. Mariah Carey og Walter Afanasieff
9. Mindst 0,5 cm
10. Advent er begyndelsen på kirkeåret
11. Den bibelske dommedagsplads Armageddon
12. Kravlede ud af skyttegravene og mødtes
13. 9 gange
14. Hans tyske navn Der Weihnachtsmann
15. Et bordel
16. Otte flyvende, navngivne rensdyr
17. Det ved vi ikke
18. Sverige
19. Hun gik i katakomberne med hænderne fulde af mad
20. De kom fra Asien, Afrika og Europa